

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента Петра Муравйова, доктора медичних наук, доцента кафедри хірургії №2 ОНМедУ, доцента, на дисертаційну роботу заочного аспіранта кафедри хірургії №1 з післядипломною підготовкою ОНМедУ Євсікова Богдана Володимировича на тему: «Удосконалення малоінвазивних методів лікування хворих на «складний» холедохолітіаз»

1. Актуальність обраної теми дисертації.

Дисертаційна робота Євсікова Б.В. присвячена актуальній проблемі сучасної хірургії, а саме покращенню результатів лікування хворих на жовчно-кам'яну хворобу, ускладнену «складним» холедохолітіазом.

Кількість ускладнень жовчно-кам'яної хвороби у вигляді холедохолітіазу сягає 35% із неуклінною тенденцією до поступового зростання. Серед особливостей захворювання, що безпосередньо впливають та погіршують перебіг та результати лікування, насамперед слід відмітити великий відсоток хворих похилого віку із значною кількістю супутніх захворювань та розвиток синдрому механічної жовтяниці з явищами прогресуючої ендогенної інтоксикації майже у всіх хворих. Виконання хірургічних втручань у цієї категорії хворих на висоті холемії пов'язане із значним ризиком виникнення як інтра- так і післяопераційних ускладнень. А така проблема, як «складний» холедохолітіаз, взагалі потребує окремого алгоритму для її вирішення через унеможливлення застосовувати загальноприйняті підходи. У зв'язку з цим, набувають пріоритетності малоінвазивні методи лікування холедохолітіазу із залученням заходів, спрямованих на зниження рівня холемії, як першого етапу хірургічного лікування. Зважаючи на зазначені моменти, виконане дисертаційне дослідження є актуальним.

Дисертаційне дослідження виконано у відповідності до плану реалізації науково-дослідних робіт Одеського національного медичного університету і є фрагментом планової науково-дослідної роботи кафедри хірургії №1

Одеського Національного Медичного Університету на тему «Розробка мініінвазивних методів хірургічного лікування захворювань органів грудної клітини, черевної порожнини, судин, метаболічного синдрому», яка виконується з 2009 року. Номер державної реєстрації № 0109U008568. Здобувач є співвиконавцем теми.

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Робота подана як суцільне закінчене наукове дослідження, присвячене проблемі хірургічного лікування одного з ускладнень жовчно-кам'яної хвороби та однієї з основних причин розвитку синдрому механічної жовтяниці, а саме «складного» холедохолітіаза. Дисертація та опубліковані наукові роботи здобувача виконані та підготовлені на високому науковому рівні і базуються на достатній для вирішення поставлених задач кількості клінічних спостережень (1236 хворих ретроспективного етапу дослідження з явищами механічної жовтяниці, з яких 286 хворих із холедохолітіазом та 120 хворих із холедохолітіазом проспективного етапу, яких в залежності від алгоритму лікування було розподілено на основну групу (50 хворих) та групу порівняння (70 хворих)).

Автором проведено патентно-інформаційний та науковий пошук, підготовлено та опубліковано 10 наукових праць, у тому числі 8 статей у виданнях, що відповідають вимогам порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44; 1 праця у іноземному виданні (Q2), 1 праця у збірках тез конференцій; отримано 2 патенти України на корисну модель та 1 патент України на винахід.

Основні положення дисертаційної роботи та результати проведених досліджень доповідались на науково-практичній конференції «П Буковинський хірургічний форум» (м. Чернівці, 3-4 жовтня 2019 р. Привертає

увагу наявність патентів за темою дисертації, що чітко доводить новизну завдань і результатів дослідження.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Здобувачем розроблена комплексна лікувально-діагностична програма, спрямована на покращення результатів лікування хворих на «складний» холедохолітіаз і профілактику резидуального холедохолітіазу, що дозволило скоротити терміни обстеження та лікування. Визначено нові аспекти патогенезу «складного» холедохолітіазу, обгрунтовані основні етапи лікування, спрямованого на компенсацію метаболічних порушень та профілактику ускладнень. Науково обгрунтовані та визначені показання до використання антирефлюксних дренажів при «складному» холедохолітіазі. На основі критичного аналізу результатів дослідження в клініці при лікуванні хворих на «складний» холедохолітіаз проведена оцінка оперативних втручань на жовчних протоках. Розроблено алгоритм, доведена ефективність та покращення результатів лікування при використанні антирефлюксних дренажів. В опублікованих наукових працях здобувача повністю викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, які впливають із них.

4. Наукова обгрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Відповідно до поставленої мети і завдань дисертаційного дослідження автором досліджено і науково обгрунтовано системний підхід до поєднаного застосування черезшкірного черезпечінкового дренажу жовчних протоків та ендоскопічних транспапільярних втручань з подальшим використанням лапароскопічних операцій на жовчних протоках. Огляд і порівняльний аналіз літературних джерел ґрунтується на критичному дослідженні 244 наукових

праць, переважна більшість яких опублікована протягом останніх 10 років. Результати дослідження сформовано на достатній клінічній вибірці хворих ретроспективної та проспективної груп дослідження, що створило умови для ефективного аналізу отриманих висновків. Статистичне опрацювання первинного клінічного матеріалу проведено відповідно до вимог доказовості медичних досліджень з використанням показників параметричного статистичного аналізу. Аналіз отриманих даних проведений коректно та дозволяє рекомендувати запропонований підхід до хірургічного лікування ускладнених форм жовчнокам'яної хвороби для використання в роботі спеціалізованих хірургічних стаціонарів.

В кінці роботи наведено 5 висновків, що достатньо для дисертаційного дослідження такого рівня, і вони відповідають завданням дисертації. Висновки, наукові положення та рекомендації засновані на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність, і є логічним підсумком отриманих результатів дослідження.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

В представленій роботі проведено ґрунтовний аналіз літературних джерел. Представлено методологічно коректне висвітлення в усіх розділах результати власних досліджень. Методи досліджень, що використані в дисертаційній роботі відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень. Статистична обробка первинного матеріалу також проведена коректно. Підтверджена статистична значимість окремих отриманих результатів. Таким чином, дисертаційне дослідження проведено методологічно коректно, що дозволяє стверджувати, що здобувач оволодів необхідними компетенціями наукової діяльності.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Впроваджена в практику комплексна лікувально-діагностична програма лікування хворих на «складний» холедохолітіаз, спрямована на покращення результатів лікування і профілактику холедохолітіазу. Запропоновано та впроваджено прилад для антирефлюксного зовнішнього дренивання жовчних проток (патент на корисну модель № 120343 від 25.10.2017 р., патент на винахід №118719), спосіб лікування розладів дуоденального соска за Євсіковим Б.В. (патент на корисну модель №84492 від 25.10.2013 р.). Результати дослідження впроваджені у роботу хірургічних відділень ООКЛ (м. Одеса), ВМКЦ ПР (м. Одеса), ХОКЛ (м. Херсон).

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Щодо подальшого використання результатів дисертаційної роботи в медичній практиці, то вони можуть бути використані у практичній діяльності хірургічних відділень, а також у навчально-методичній та науковій роботі кафедр медичного профілю закладів вищої медичної освіти України.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

Фактів порушень академічної доброчесності дисертантом під час виконання автором дисертаційного дослідження та написання роботи не виявлено. Дисертаційне дослідження містить посилання на першоджерела цитованої інформації чи використаного фактажу, скриптів, тощо. Список використаної літератури оформлений згідно стилю Vancouver. Виконано усі вимоги щодо прав на інтелектуальну власність. Оригінальність тексту дисертаційної роботи склала > 95,7% за даними перевірки системою сервісу“ Srike Plagiarism ”.

9. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Таким чином, враховуючи вище наведене, варто відзначити, що дисертаційна робота Євсікова Богдана Володимировича на тему

«Удосконалення малоінвазивних методів лікування хворих на «складний» холедохолітіаз», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», є завершеною і самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка містить нові науково обгрунтовані результати, що дозволяють розв'язати актуальну задачу сучасної гепатобіліарної хірургії – покращити результати лікування хворих зі «складним» холедохолітіазом шляхом розробки алгоритму використання удосконалених малоінвазивних втручань на жовчних протоках. За обсягом проведеного дослідження, глибиною аналізу, новизною отриманих результатів, обгрунтованістю і достовірністю висновків та положень, представлена до захисту наукова робота повністю відповідає вимогам щодо дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії, відповідно наказу МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 р. № 40 та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44, а її автор Євсіков Богдан Володимирович заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» та може бути представлена до офіційного захисту.

Рецензент

Д.мед.н., доцент кафедри
хірургії №2 ОНМедУ

Петро МУРАВЙОВ

